Τα νέα επίπεδα και η νέα δομή του πιστοποιητικού ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας

Μαρία Καρακώργιου, Βικτωρία Παναγιωτίδου και Νιόβη Αντωνοπούλου

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

marykarakirgiou@gmail.com, panagiotidouviktoria@gmail.com, jga@auth.gr

Abstract

The purpose of the paper is to present the new structure of the exams for the certification of attainment in Greek, organized by the Centre for the Greek Language. In May 2011 there were substantial and radical changes to the certification, concerning both the number of levels and the typology of the exam questions. There are six levels of examinations available from 2011, namely, A1, A2, B1, B2, C1 and C2. One version of level A1 is specifically designed for young learners aged 8-10 while the other version is addressed to adolescents and adults.

1. Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας εισήγησης είναι να παρουσιαστούν οι τροποποιήσεις που έγιναν το 2011 τόσο στον αριθμό των επιπέδων όσο και στην τυπολογία των εξεταστικών ερωτημάτων της πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας-Υπουργείου Παιδείας και η νέα δομή των επιπέδων και των εξεταστικών θεμάτων. Από το Μάιο του 2011 οι υποψήφιοι ελληνομάθειας, βάσει του νέου αναλυτικού εξεταστικού προγράμματος, παίρνουν μέρος στις εξετάσεις των επιπέδων A1 (A1 για παιδιά 8-12 ετών και A1 για εφήβους και ενήλικους), A2, B1, B2, Γ1, Γ2.

2. Ιστορικό

Ο θεσμός των εξετάσεων πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας δεν είναι νέος. Από το 1998 και στο πλαίσιο της προσπάθειας προβολής και στήριξης της ελληνικής γλώσσας το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (τότε ΥΠΕΠΘ) και το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) υλοποιούν το πάγιο αίτημα των ελλήνωνόλωσων και ελληνομαθών: τις εξετάσεις για κρατικό τίτλο πιστοποίησης της ελληνομάθειας.

Το 1999 διεξήχθησαν οι πρώτες εξετάσεις σε 13 εξεταστικά κέντρα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη με 500 περίπου υποψηφίους, ενώ σήμερα τα εξεταστικά κέντρα που λειτουργούν σε όλον τον κόσμο είναι 115 και οι υποψήφιοι έχουν προσεγγίσει τις 4.000.

Για τις ανάγκες της διεξαγωγής των εξετάσεων αλλά και για τη στήριξη διδασκόντων και υποψηφίων, εκτός από το υπόλοιπο βοηθητικό υλικό (οδηγοί, θέματα για την εξάσκηση των υποψηφίων κτλ.) συντάχθηκε από ερευνητική ομάδα του ΚΕΓ αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα.

2.1. Το παλαιό αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα

Το πρώτο αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα, *Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας*, (Ευσταθιάδης κ.ά. 1997, 1999) για τα επίπεδα Α, Β, Γ και Δ, βασίστηκε αρχικά στα τρία λεπτομερειακής περιγραφής των μαθησιακών στόχων για την εκμάθηση γλωσσών έργα του Συμβουλίου της Ευρώπης, *Waystage*, *Threshold Level* και *Vantage*¹, τα οποία αποτελούν τη βάση και τα σημεία αναφοράς του *Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς* (ΚΕΠΑ).

Μετά τις δύο πρώτες εξεταστικές περιόδους, έγινε προσπάθεια να εφαρμοστούν στο ΑΠ, κατά το δυνατό, όσα προτείνονται από την εξάβαθμη κλίμακα του ΚΕΠΑ και να υπάρχει αντιστοίχιση του περιεχομένου των επιπέδων ελληνομάθειας με αυτό του ΚΕΠΑ. Γι' αυτό, στην αναθεωρημένη έκδοση του ΑΠ (2001) το περιεχόμενο του κάθε επιπέδου αφενός εμπλουτίστηκε με νέες πληροφορίες, χρήσιμες και για τους διδάσκοντες και για τους υποψηφίους, και αφετέρου εναρμονίστηκε με την κλίμακα των επιπέδων του ΚΕΠΑ. Έτσι, τα προαναφερθέντα τέσσερα επίπεδα του Κρατικού Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας (ΚΡΑΠΕΛ) αντιστοιχούσαν με κάποιες παρεκκλίσεις (π.χ. συμπίεση της ύλης σε 4 επίπεδα) στα τέσσερα από τα έξι επίπεδα του ΚΕΠΑ, Α2-Γ1, ως εξής:

Πίνακας 1.

Αντιστοίχιση μεταξύ επιπέδων ΚΕΠΑ και ΚΡΑΠΕΛ μέχρι το 2010

ΚΡΑΠΕΛ	ΚΕΠΑ
	A1
A	A2
B	B1
Γ	B2
Δ	Γ1
	Γ2

1 Τα έργα *Breakthrough*, *Waystage*, *Threshold Level*, *Vantage* έχουν αποδοθεί και προσαρμοστεί και στα ελληνικά, ενώ το ΚΕΠΑ έχει μεταφραστεί στα ελληνικά από ομάδα ερευνητών του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.

Το ΑΠ ήταν πράγματι αναλυτικό, για να είναι βοηθητικό για τους εκπαιδευτικούς, για τους υποψηφίους, για τους διοργανωτές προγραμμάτων διδασκαλίας/εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, τους συντάκτες αναλυτικών προγραμμάτων μαθημάτων της ελληνικής αλλά και για τους συντάκτες των εξεταστικών θεμάτων. Πιο συγκεκριμένα, σε κάθε επίπεδο περιγράφονταν με λεπτομέρειες και παραδείγματα: οι γενικοί και ειδικοί στόχοι για την κάθε δεξιότητα, οι επικοινωνιακές καταστάσεις στις οποίες οι χρήστες της ελληνικής πρέπει να είναι σε θέση να συμμετέχουν, οι γλωσσικές λειτουργίες τις οποίες πρέπει να μπορούν να επιτελέσουν στο επικοινωνιακό περιβάλλον που περιγράφεται στο κάθε επίπεδο, τα κοινωνιογλωσσικά και τα μορφοσυντακτικά στοιχεία τη χρήση των οποίων οι υποψήφιοι οφείλουν να γνωρίζουν.

Εμπειρικές έρευνες που διεξήχθησαν κατά τη δεκαετία 1999-2009 με ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις έδειξαν ότι η δομή και το περιεχόμενο του ΑΠ ήταν σε μεγάλο βαθμό βοηθητικά, αποτέλεσαν σημείο αναφοράς για το κοινό στο οποίο απευθυνόταν και συνέβαλε στη συστηματικοποίηση και τον εκσυγχρονισμό της διδασκαλίας/εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Γι' αυτό το λόγο η ίδια φιλοσοφία διέπει και το νέο αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα (βλ. παρακάτω).

2.2. Η δομή των παλαιών εξεταστικών θεμάτων

Τα θέματα για τις εξετάσεις της πιστοποίησης ελληνομάθειας αναπτύσσονταν και αναπτύσσονται σύμφωνα με τις επιταγές και τις αρχές των επικοινωνιακών δοκιμασιών. Είναι πλέον γενικά αποδεκτό ότι αυτού του είδους οι γλωσσικές δοκιμασίες έχουν σαφή υπεροχή ως προς την αποτελεσματικότητα έναντι άλλων πιο παραδοσιακών συστημάτων, γιατί είναι «ρεαλιστικές», έχουν άμεση σχέση με τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής, ελέγχουν, εκτός από το πόσο καλά γνωρίζουν οι υποψήφιοι τη γλώσσα και ποσοτικά και ποιοτικά, την ευχέρεια με την οποία χειρίζονται τη γλώσσα σ' ένα περιβάλλον για το οποίο γίνεται προσπάθεια κατά την ανάπτυξη των εξεταστικών θεμάτων να είναι όσο το δυνατό πιο φυσικό (Ευσταθιάδης κ.ά. 1997).

Η επικοινωνιακή δοκιμασία (Wesche-Bingham 1983:42, Weir 1990:11, Porter 1991:33-40 στην Αντωνοπούλου 2000):)

- ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εξεταζομένων
- βασίζεται στη χρήση της γλώσσας σε περιβάλλον συναφές με τους σκοπούς των εξεταζομένων
- το περιεχόμενο δε δημιουργεί αδικαιολόγητη αγωνία και άγχος
- λαμβάνει υπόψη της την ηλικία, το φύλο, την ιδιότητα και, ως ένα σημείο, την προσωπικότητα των εξεταζομένων
- λαμβάνει υπόψη τις πιθανές γνώσεις ή εμπειρίες που έχουν οι εξεταζόμενοι
- δε διαπραγματεύεται θέματα που μπορεί να ενοχλήσουν τους εξεταζομένους
- είναι αυθεντική, ή έχει όλα τα βασικά χαρακτηριστικά της αυθεντικότητας

Επιπλέον

- είναι σαφής ο τρόπος με τον οποίο καλούνται να απαντήσουν οι εξεταζόμενοι και δηλώνεται ο αριθμός των σωστών απαντήσεων
- είναι σαφείς οι δεξιότητες που εξετάζονται
- δίνεται έμφαση όχι μόνο στη γραμματική ακρίβεια και ορθότητα, αλλά στην ικανότητα του εξεταζομένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά μέσα από τη γλώσσα σε ορισμένο χώρο και σ' ένα συγκεκριμένο γλωσσικό περιβάλλον, φιλικό ή τυπικό.

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των εξεταστικών θεμάτων αρχικά βασίστηκε σε πρότυπο που δημιουργήθηκε από το συνδυασμό των σημαντικότερων προτύπων που έχουν προταθεί από ερευνητές (Carroll 1980, Schratz 1988, Baker 1989, Hughes 1989 στην Αντωνοπούλου 2000) στη δεκαετία του 80. Στη συνέχεια το πρότυπο αυτό, αφού έλαβε υπόψη του και άλλες νεότερες απόψεις, όπως των Bachman (1990), Alderson κ.ά. (1995), Hughes (2003), με διάφορες προσθήκες και βελτιώσεις, εφαρμόζεται από το 2004 και καλύπτει όλη τη διαδικασία της διοργάνωσης και της διεξαγωγής των εξετάσεων (Αντωνοπούλου 2004 και στον Τσοπάνογλου (επιμ.) 2009).

Οι υποψήφιοι από το 1999 ως και το 2010 εξετάζονταν σε όλα τα επίπεδα στις τέσσερις κλασικές δεξιότητες: κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου με τη δομή που εμφανίζεται στον πίνακα 2.

Πίνακας 2.

Δομή εξεταστικών θεμάτων ΚΡΑΠΕΛ μέχρι το 2010

Κατανόηση προφορικού λόγου				Κατανόηση γραπτού λόγου		
Επίπεδο	Μέρη	Διάρκεια	Μέσο	Επίπεδο	Μέρη	Διάρκεια
A	2	25'	CD	A	2	30'
B	2	25'	CD	B	2	30'
Γ	2	30'	CD	Γ	2	40'
Δ	3	40'	CD	Δ	3	45'
Παραγωγή γραπτού λόγου			Παραγωγή προφορικού λόγου			
Επίπεδο	Μέρη	Διάρκεια	Επίπεδο	Μέρη	Υποψήφιοι	Διάρκεια
A	2	35'	A	3	2	10'
B	2	45'	B	3	2	10'
Γ	2	75'	Γ	3	2	12'-15'
Δ	2	110'	Δ	3	2	15'-20'

Στις εξετάσεις μπορούσαν να πάρουν μέρος υποψήφιοι άνω των 12 ετών στα επίπεδα A και B, ενώ γίνονταν υποδείξεις σε υποψηφίους κάτω των 16 να μη συμμετέχουν στις εξετάσεις των δύο ανώτερων επίπεδων (Γ, Δ), λόγω της θεματολογίας και της δυσκολίας των εξεταστικών ερωτημάτων.

Η εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια της δεκαετούς και πλέον διεξαγωγής των εξετάσεων, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της κάθε εξεταστικής περιόδου, η επισήμανση των πεδίων που χρειάζονταν τροποποιήσεις αλλά και η ανάγκη ανανέωσης των εξεταστικών θεμάτων οδήγησαν σε σημαντικές αλλαγές, αρχής γενομένης από την αύξηση του αριθμού των επιπέδων, τη δομή των εξεταστικών θεμάτων και επομένως την αναμόρφωση του αναλυτικού εξεταστικού προγράμματος.

3. Η δομή των νέων επιπέδων και το νέο αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα

Μία σημαντική αλλαγή από την οποία απορρέουν και οι υπόλοιπες είναι η αύξηση των επιπέδων ελληνομάθειας από τέσσερα σε έξι, η μετονομασία τους και η πλήρης εναρμόνισή τους με τα επίπεδα της εξάβαθμης κλίμακας του ΚΕΠΑ. Η αλλαγή αυτή κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου το ΚΡΑΠΕΛ να καλύψει μεγαλύτερο μέρος των αναγκών του κοινού στο οποίο απευθύνεται, να δίνει τη δυνατότητα απόκτησης πιστοποιητικού για το πιο χαμηλό ή και για το πιο υψηλό επίπεδο ελληνομάθειας, να ανταποκριθεί σε αιτήματα ελληνόγλωσσων, κυρίως ομογενών, για την ύπαρξη κατάλληλου επιπέδου για μικρά παιδιά και ενήλικες αρχάριους και να ευθυγραμμιστεί με τα αναγνωρισμένα επίπεδα του ΚΕΠΑ, ώστε να είναι δυνατή η αναγνώρισή του από εκπαιδευτικούς φορείς και πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Μία καινοτομία για την πιστοποίηση ελληνομάθειας είναι ο διαχωρισμός του Α1 σε δύο διακριτά, αλλά με το ίδιο περίπου περιεχόμενο, επίπεδα, ένα για πολύ νεαρούς υποψηφίους και ένα για εφήβους & ενήλικους. Στόχος της θεσμοθέτησης του επιπέδου Α1 για παιδιά 8-12 ετών είναι αφενός να ικανοποιήσει αίτημα πολλών ομογενών γονέων και αφετέρου να αποτελέσει ένα εργαλείο για τους διδάσκοντες και κίνητρο για τους μαθητές για συστηματική εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, ώστε να τονωθεί η ελληνομάθεια στο εξωτερικό.

Το Γ2 προστέθηκε αφενός για να συμπληρωθεί η κλίμακα των επιπέδων και αφετέρου για να ικανοποιηθούν αρκετά αιτήματα υποψηφίων που επιθυμούσαν να έχουν πιστοποιητικό ελληνομάθειας ανώτατου επιπέδου.

Σημειώνεται ότι η εξάβαθμη κλίμακα δεν υιοθετήθηκε από την αρχή, γιατί το ενδιαφέρον εκ μέρους των υποψηφίων για την πιστοποίηση γνώσης της ελληνικής γλώσσας στο πιο χαμηλό και στο πιο υψηλό επίπεδο ήταν σχεδόν ανύπαρκτο. Με την πάροδο του χρόνου και όσο το ΚΡΑΠΕΛ γινόταν γνωστό και εδραίωνε τη θέση του ως έγκυρο πιστοποιητικό και άρχισε να αναγνωρίζεται από διάφορους εκπαιδευτικούς φορείς του εξωτερικού, αυξήθηκαν τα αιτήματα και το ενδιαφέρον των υποψηφίων και γι' αυτά τα επίπεδα.

Με τη θεσμοθέτηση και τη προσθήκη των νέων επιπέδων και τη μετονομασία των παλαιών, υπάρχει πλέον αντιστοίχιση με τα επίπεδα που προτείνονται από το ΚΕΠΑ όχι μόνο στις γλωσσικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται σε κάθε επίπεδο αλλά και στην ονομασία και στο χαρακτηρισμό (βλ. πίν. 3).

Πίνακας 3.

Σχέση των νέων επιπέδων ΚΡΑΠΕΛ με τα παλαιά

ΚΡΑΠΕΛ (παλαιά επίπεδα)	ΚΡΑΠΕΛ (νέα επίπεδα)	Επίπεδα ΚΕΠΑ	Χαρακτηρισμός
	A1 (παιδιά 8-12 ετών)	A1	Στοιχειώδης γνώση
	A1 (έφηβοι και ενήλικες)		
A	A2	A2	Βασική γνώση
B	B1	B1	Μέτρια γνώση
Γ	B2	B2	Καλή γνώση
Δ	Γ1	Γ1	Πολύ καλή γνώση
	Γ2	Γ2	Άριστη γνώση

Έτσι από το 2011 οι υποψήφιοι πλέον παίρνουν μέρος στις εξετάσεις των επιπέδων A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ2.

Η προσθήκη των νέων επιπέδων έδωσε την ευκαιρία για ανανέωση και βελτίωση της δομής και του περιεχομένου των εξεταστικών θεμάτων. Οι δεξιότητες που εξετάζονται είναι και πάλι οι τέσσερις κλασικές για όλα τα επίπεδα. Στα επίπεδα όμως B2, Γ1 και Γ2 εισάγεται ένα πέμπτο μέρος εξέτασης, η «χρήση της γλώσσας» και εξετάζεται λειτουργικά μέσα από αυθεντικά κείμενα η μορφοσύνταξη και το λεξιλόγιο.

Μία άλλη σημαντική βελτίωση είναι ότι υπάρχει πλέον μεγαλύτερη ποικιλία κειμενικών ειδών και θεματολογίας, ιδιαίτερα στα ανώτερα επίπεδα, ώστε να ωθούνται οι υποψήφιοι, κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας τους για τις εξετάσεις, να έρχονται σε επαφή και να γνωρίζουν διάφορα είδη κειμένων προερχόμενα από διάφορες και διαφορετικές πηγές.

Τα εξεταστικά ερωτήματα στην κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου δε χωρίζονται πλέον σε Α και Β μέρος, προηγείται δε η εξέταση της κατανόηση γραπτού λόγου αυτής του προφορικού λόγου. Η τυπολογία των ερωτημάτων ανά επίπεδο είναι η ίδια σε κάθε εξεταστική περίοδο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αξιόπιστης σύγκρισης των αποτελεσμάτων των στατιστικών αναλύσεων και ακριβέστερης ερμηνείας τους. Δείγματα της νέας δομής των εξεταστικών θεμάτων δίνονται στους πίνακες 4, 5 και 6.

Παρόλο που οι τύποι των εξεταστικών ερωτημάτων δίνουν την εντύπωση ότι δεν έχουν αλλάξει, διευκρινίζεται ότι υιοθετήθηκαν παραλλαγές του κάθε τύπου και χρησιμοποιούνται ανάλογα με τη δυσκολία του κάθε επιπέδου. Μ' αυτόν τον τρόπο επιχειρήθηκε να υπάρχει ισορροπία και σωστή διαβάθμιση της δυσκολίας από επίπεδο σε επίπεδο.

Οι εισαγωγικές οδηγίες εξακολουθούν να είναι λεπτομερείς αλλά όχι μακροσκελείς, ώστε να βοηθούν τους υποψηφίους να «μπουν» στο πνεύμα του κειμένου που πρόκειται να διαβάσουν ή ν' ακούσουν, να κατανοήσουν την επικοινωνιακή κατάσταση στην οποία καλούνται ν' ανταποκριθούν, να πληροφορηθούν για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει ν' απαντήσουν καθώς και για τον αριθμό των ορθών απαντήσεων. Σε όλες τις εισαγωγικές οδηγίες όλων των επιπέδων δίνονται παραδείγματα, ακόμη και στα πιο προχωρημένα επίπεδα.

Πίνακας 4.

Δομή επιπέδου Α1

Επίπεδο	Δεξιότητα	Μονάδες	Τυπολογία	Λέξεις & Διάρκεια εξέτασης
Α1 για 8-12 ετών και Α1 για εφήβους και ενηλίκους	Κατανόηση γραπτού λόγου	25	4 είδη ασκήσεων Σωστό Σύνδεση/Αντιστοίχιση Προτάσεων Πολλαπλή επιλογή 4. Συμπλήρωση κενών	350-400 λέξεις 30 λεπτά
	Κατανόηση προφορικού λόγου (CD)	25	4 είδη ασκήσεων Σωστό-επιλογή εικόνων Σύγκριση Πολλαπλή επιλογή Σημειώσεις	350-400 λέξεις 25 λεπτά
	Παραγωγή γραπτού λόγου	25	Α' μέρος: Σύντομες σημειώσεις ή περιγραφή εικόνων (περίπου, 50 λέξεις) Β' μέρος: σύντομο σημείωμα, γράμμα, κάρτα ή ένα σύντομο συνεχές κείμενο, (περίπου 60 λέξεις)	100-120 λέξεις 40 λεπτά
	Παραγωγή προφορικού λόγου	25	Α' μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ.), Β' μέρος: σύντομος μονόλογος σε συνεχή λόγο, Γ' μέρος: παιχνίδι ρόλων ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους.	10-12 λεπτά (ανά ζεύγος)

Πίνακας 5.

Δομή επιπέδου Β2

Επίπεδο	Δεξιότητα	Μονάδες	Τυπολογία	Λέξεις & Διάρκεια εξέτασης
Β2	Κατανόηση γραπτού λόγου	20	3 είδη ασκήσεων Συμπλήρωση κενών Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές Συμπλήρωση κενών σε περίληψη	1000 λέξεις 45 λεπτά
	Χρήση γλώσσας	20	Εντοπισμός επιπλέον λέξης Πολλαπλή επιλογή Παράγωγα ή σύνθετα. Συμπλήρωση κενών	700-800 λέξεις 30 λεπτά
	Κατανόηση προφορικού λόγου (CD)	20	Σημειώσεις Σύγκριση	800-1000 λέξεις 30 λεπτά
	Παραγωγή γραπτού λόγου	20	Α' μέρος: φιλική επιστολή (200 λέξεις) Β' μέρος: τυπικό κείμενο (200 λέξεις)	400 λέξεις 85 λεπτά
	Παραγωγή προφορικού λόγου	20	Α' μέρος: Απλές ερωτήσεις Β' μέρος: μονόλογος. Ανάπτυξη απόψεων για ερώτημα που του τίθεται. Πιο απαιτητικό από τα προηγούμενα επίπεδα. Γ' μέρος: συζήτηση ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους με αρκετά έντονη επιχειρηματολογία.	15 λεπτά

Πίνακας 6.

Δομή επιπέδου Γ2

Επίπεδο	Δεξιότητα	Μονάδες	Τυπολογία	Λέξεις & Διάρκεια εξέτασης
Γ2	Κατανόηση γραπτού λόγου	20	Συμπλήρωση κενών Αντιστοίχιση παραγράφων ή ενοτήτων Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές Συμπλήρωση κενών σε περίληψη	2.000 λέξεις 55 λεπτά
	Χρήση γλώσσας	20	Εντοπισμός επιπλέον λέξης Συμπλήρωση κενών Συμπλήρωση κενών με λέξεις που είναι παράγωγα ή σύνθετα. Συνώνυμα-Ορισμοί	800-1000 λέξεις 30 λεπτά
	Κατανόηση προφορικού λόγου	20	Σημειώσεις Πολλαπλή επιλογή με 4 επιλογές	1.800 λέξεις 40 λεπτά
	Παραγωγή γραπτού λόγου	20	Α' μέρος: φιλική επιστολή (300-350 λέξεις) Β' μέρος: άρθρο, τυπικό κείμενο (400-450 λέξεις)	700-800 λέξεις 115 λεπτά
	Παραγωγή προφορικού λόγου	20	Α' μέρος: Απλές ερωτήσεις (όνομα, κατοικία, σχολείο, οικογένεια κτλ. για μείωση του άγχους), Β' μέρος: μονόλογος. Ανάπτυξη απόψεων για ερώτημα που τίθεται. Γ' μέρος: συζήτηση με διάρκεια ανάμεσα σε δύο εξεταζόμενους με έντονη επιχειρηματολογία.	20 λεπτά (ανά ζεύγος)

Με αυτές τις πληροφορίες γίνεται προσπάθεια να μειωθεί το εξεταστικό άγχος που συνήθως διακατέχει την πλειονότητα των εξεταζομένων, αλλά και να δοθούν τα στοιχεία του ρεαλισμού και της αυθεντικότητας που πρέπει να διαθέτουν οι επικοινωνιακές εξεταστικές δραστηριότητες στις οποίες εμπλέκονται οι εξεταζόμενοι και ως προς τη γλώσσα που χρησιμοποιείται και ως προς τους τύπους των εξεταστικών ερωτημάτων (Wesche 1983:42, Weir 1990:11, Porter 1991:33-40 στην Αντωνοπούλου 2000)².

Η προσθήκη των δύο νέων επιπέδων επέβαλε την αναθεώρηση του ΑΠ και τη προσαρμογή του στα έξι επίπεδα. Το νέο ΑΠ έχει την ίδια φιλοσοφία με το παλαιό, είναι, δηλαδή, το ίδιο λεπτομερές, βασίζεται στα επίπεδα του ΚΕΠΑ, αλλά λαμβάνει υπόψη του και τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γλώσσας. Έχει εμπλουτιστεί με περισσότερα παραδείγματα και το περιεχόμενο των επιπέδων είναι ορθότερα διαβαθμισμένο. Στο

2 Το στοιχείο της αυθεντικότητας των εξεταστικών θεμάτων έχει συζητηθεί και αμφισβητηθεί έντονα από πολλούς ερευνητές. Κάποιοι δέχονται ότι η διαδικασία των εξετάσεων είναι μία τεχνητή δραστηριότητα (Shohamy και Reves, 1985:54-7, Spolsky, 1985:30, Bachman, 1990:301-2, Weir, 1990:11, Page, 1993:6), και συνεπώς δε διαθέτει το στοιχείο της αυθεντικότητας, και από άλλους υποστηρίζεται αφενός ότι οι οποιεσδήποτε εξετάσεις αποτελούν μέρος της ζωής μας και αφετέρου ότι η αυθεντικότητα συνδέεται με τα κείμενα που επιλέγονται και με τον τρόπο με τον οποίο τίθενται οι εξεταστικές ερωτήσεις (Spolsky, 1985:31), έστω και σε τεχνητά ρεαλιστική κατάσταση (Wesche, 1983).

τέλος της περιγραφής των γνώσεων που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι σε κάθε επίπεδο σχετικά με τη λειτουργία και τη χρήση της γλώσσας, παρουσιάζονται σε πίνακες και τα μορφοσυντακτικά στοιχεία που πρέπει να γνωρίζουν σε κάθε επίπεδο, προσαρμοσμένα και αυτά στα νέα δεδομένα.

4. Σύνοψη

Η ευθυγράμμιση των επιπέδων του ΚΡΑΠΕΛ με αυτά του ΚΕΠΑ καθώς και η μετονομασία τους δίνει τη δυνατότητα της ευκολότερης αναγνώρισης του πιστοποιητικού από ξένους εκπαιδευτικούς φορείς αλλά και από την αγορά εργασίας.

Το ΑΠ εμπλουτισμένο με νέες πληροφορίες και καλύτερη διαβάθμιση εξακολουθεί να αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την καλύτερη οργάνωση της διδασκαλίας/εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις αλλαγές που έχουν γίνει και στις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στα προηγούμενα και στα αναβαθμισμένα εξεταστικά θέματα. Οι διαφορές που πρέπει να τονιστούν και να ληφθούν υπόψη από διδάσκοντες και υποψηφίους που γνώριζαν την προηγούμενη δομή των εξεταστικών δοκιμασιών του ΚΡΑΠΕΛ είναι:

- η προσθήκη στα επίπεδα Β2, Γ1 και Γ2 μιας ακόμη ενότητας: η «Χρήση της γλώσσας» και ο τρόπος με τον οποίο εξετάζονται τα μορφοσυντακτικά και λεξιλογικά στοιχεία
- η τυπολογία των εξεταστικών ερωτημάτων είναι πλέον σταθερή ανά επίπεδο και οι υποψήφιοι θα ωφεληθούν αν εξασκηθούν στους διάφορους τύπους και τις παραλλαγές τους, π.χ. στην κατανόηση γραπτού λόγου των υψηλών επιπέδων η συμπλήρωση κενών σε περίληψη του κειμένου, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα ζητούμενα χωρίς προβλήματα
- τα εξεταστικά θέματα του Α1 για παιδιά και το Α1 για εφήβους και ενήλικους
- η επιλογή των κειμένων, ανάλογα με το επίπεδο, από μια μεγαλύτερη ποικιλία πηγών: εφημερίδες, περιοδικά, λογοτεχνικά βιβλία, θεατρικά ή κινηματογραφικά έργα, ιστορικά βιβλία, βιογραφίες κτλ.
- η αυξομείωση του χρόνου που δίνεται στην κάθε δεξιότητα
- η πρόβλεψη για άτομα με προβλήματα μερικής ή ολικής τύφλωσης και στο εγγύς μέλλον για τα άτομα με αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες

Στη νέα ιστοσελίδα της πιστοποίησης της ελληνομάθειας: (<http://www.greeklanguage.gr/certification>) υπάρχουν αρκετές χρήσιμες πληροφορίες και σταδιακά θα προστίθενται περισσότερες και πιο βοηθητικές.

Βιβλιογραφία

Alderson, C.J., C. Clapham and D. Wall. 1995. *Language Test construction and Evaluation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Αντωνοπούλου, Ν. 2000. *Η εφαρμογή της επικοινωνιακής προσέγγισης στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας*. Διδακτορική διατριβή. Θεσσαλονίκη.

Αντωνοπούλου, Ν. 2004. *Φάσεις σχεδιασμού και ανάπτυξης επικοινωνιακών εξεταστικών δοκιμασιών: Η περίπτωση του Κρατικού Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας*. 3^ο Διεθνές Συνέδριο για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 22-23 Οκτωβρίου 2004.

Bachman, L.F. 1990. *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford University Press.

Baker, D. 1989. *Language Testing: A critical Survey and Practical Guide*. Edward Arnold.

Carroll, J.B. 1980. *Testing Communicative Performance: An interim Study*. Pergamon Press.

Ευσταθιάδης, Ε., Ν. Αντωνοπούλου και Δ. Μανάβη [1997] 1999. *Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Ευσταθιάδης, Ε., Ν. Αντωνοπούλου, Δ. Μανάβη και Σ. Βογιατζίδου [1997, 1999] 2000. *Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας, Αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Hughes, A. [1989] 2003. *Testing for Language Teachers*. Cambridge University Press.

Page, B., 1993. The target language and examinations. *Language Learning Journal* 8, 6-7.

Porter, D. 1991. Affective factors in language testing. Στο J.C. Alderson and B. North (επιμ.). *Language Testing in the 1990: The Communicative Legacy*. MacMillan Publishers Limited.

Schratz, M. 1988. The individual learner's personality as an influential factor for the development of learner-centred tests. Στο *Evaluation and Testing in the Learning and Teaching of Languages for Communication*. Project No 12: Learning and teaching modern languages for communication. Stasbourg: Council of Europe, 34-43.

Shohamy, E. and T. Reves. 1985. Authentic language tests: where from and where to? *Language testing* 2(1), 48-59.

Spolsky, B. 1985. The limits of authenticity in language testing. *Language Testing* 2(1), 31-40.

Τσοπάνογλου, Α. (επιμ.). 2009. *Ζητήματα πιστοποίησης της γλωσσomάθειας*. Μαλλιάρης Παιδεία.

Weir, C. 1990. *Communicative Language Testing*. Prentice Hall International.

Wesche-Bingham, M. 1983. Communicative Testing in a Second Language. *The Modern Languages Journal* 67(1), 41-55.